

KARÁCSONYI ÖTLETTÁR HITTANOKTATÓKNAK

Advent és karácsony közeledtével a hittanoktatók is szeretnék új ötletekkel feldolgozva a kicsik elé hozni Jézus születésének történetét. Szászi Andrea, a Református Pedagógiai Intézet munkatársa készített a Kálvin Kiadó egyik karácsonyi könyvéhez katechetikai ötlettárat.

Könyvismertető

Peter Spangenberg lelkipásztor, evangélikus teológiai docens katechetikai látásmódja óriási szeretetről, alapos teológiai háttérről és a gyermek-centrikus nézőpontról árulkodik. Erről mesélnek gyermekeknek/gyermekről szóló anyagai is, melynek jó példája a *Kiscsacsi útja a jászolig* című feldolgozás. Távolabbról indulva,

egy gyermekek számára szimpatikus állat nézőpontján keresztül Jézus születését és annak körülményeit dolgozza föl ez a történet is. Kiindulópontja az, hogy József számára vemhes volt, és nem sokkal később megszületett Kiscsacsi, aki hamar vándorútra kelt Józseffel, az áccsal és a várandós Máriával Betlehem felé. Kalandos utazás veszi kezdetét, melynek során tolvajok és egy kígyó támadják meg őket, miközben Mária és József azon töpreng, mit is jelent Isten Fiát világra hozni. Útközben a kedves kis jószág eltéved, majd a napkeleti bölcsekkel együtt, a betlehemi csillag nyomában járva talál vissza gazdáihoz. A karácsonyi történet minden szereplőjével találkozhatnak, míg végül a hosszas út után megérkeznek Betlehembe. Kiscsacsi átéli Jézus Krisztus születését és rácsodálkozik arra, hogyan lett testté az Isten, majd újra találkozik régi barátaival, a bölcsekkel és a pásztorokkal.

A szívet melengető történet a karácsonyi csoda történéseit foglalja össze, miközben gyermekek által megfogalmazott kérdéseket vet föl és ad gyermekek által érthető válaszokat rájuk. Mindezek révén jól használhatóak akár otthoni hitmélyítésre, óvodás, illetve kisiskolás (1–3. osztály) korú gyermekeknek felolvasásra, közös olvasásra, illetve adventi alkalmakra is. Hazánkban jelenleg még szokatlan és kevésbé ismert könyvek, történetek felhasználása egy-egy bibliai téma, bibliai történet tanítása során, Peter Spangenberg írása a modern elidegenítés eszközához ad segítséget. Mivel szinte minden gyermek ismeri vagy a teljes karácsonyi történetet, vagy bizonyos részeit, akár a már ismertek felelevenítéséhez, akár a kreatív feldolgozáshoz ajánlott kreatív katechéták számára ez a könyv. Színes, kedves rajzai közül néhány elsősorban a kisgyermekek számára illusztrációként is használható. Az alábbiakban a könyv katechetikai segítségként való használatára található egy ötletbörze, melyet szeretettel és áldáskívánással ajánlok az adventi időszakra minden katechéta testvérnek!

Katechetikai ötlettár

Kiscsacsi útja a jászolig – az óvodákban

A szerző kiegészíti és keretbe foglalja a karácsonyi történéseket, melyeket jól lehet használni a református óvodákban és az önkormányzati óvodákban végzett keresztyén neveléshez is. Az adventi időszakban karácsony előkészítésére, illetve a várakozás megélésére a következő módon használható ez a könyv:

Peter Spangenberg

Kiscsacsi útja a jászolig

A karácsonyi történet

Fordította: Zámboné Tóth Emese

Kálvin Kiadó, Budapest, 2008

B/5; 64 oldal; kemény táblás; 1700 Ft

1. Református óvodákban

Református óvodákban az adventi időszakban az óvodapedagógus által meghatározott részletekre bontva a délutáni alvás előtt fölolvassa. Érdemes maximum két hétig olvasni a történetet, ez az időszak ugyanis még fönntartja a gyermekek érdeklődését.

Felosztási javaslat délutáni fölolvashoz református óvodákban:

Kiscsacsi születése 7–10. o.

Úton Betlehem felé, a vándorút kezdete 10–14. o.

Az első kalandok 14–18. o.

Kiscsacsi eltéved 18–22. o.

Találkozás a napkeleti bölcsekkel 22–30. o.

Találkozás a pásztorokkal 31–37. o.

Megérkezés Betlehembe 38–44. o.

A Megváltó születése 45–53. o.

A látogatók 54–62. o.

2. Önkormányzati óvodákban/ általános iskola 1–3. osztályában

Ha nem a délutáni alvás előtt kerül fölolvashoz, akkor minden adventi héthez kapcsolódva egy rész használható az önkormányzati óvodai, általános iskola 1–3. osztály foglalkozásainak keretén belül is. Természetesen itt maga a könyv bizonyos részei nem biztos, hogy fölolvashoz kerülnek, hanem akár a katechéta történetmondásához adhat új szemszöveget, vagy pedig a könyv egyes részei (kiemelt oldalak, illusztrációk) kerülnek használatba.

Önkormányzati óvodákban/ általános iskola 1–3. osztályában az adventi időszak négy hetére bontva a következő felosztásban használható föl az adventi várakozás és a karácsonyi történetek bevezetéséhez. Református óvodákban is használható, mivel így több idő van egy-egy projektre, ill. az elmélyítésre.

1. hét: A várakozás kezdete (7–10. o.)
2. hét: Úton Betlehem felé (10–22. o.)
3. hét: Találkozás Jézus későbbi látogatóival (22–37. o.)
4. hét: A Megváltó születése (38–62. o.)

Ötletek az adventi várakozás 4 hetéhez kapcsolódóan projekt jellegű feldolgozáshoz:

A) Faliújság készítése, melynek címe: „Úton Jézus Krisztus felé”. A Betlehem felé vezető út ábrázolása, ahová minden héten, az adott történethez kapcsolódóan új elem kerül fel a faliújságra. Ez a faliújság A/3-as formátumú, egyszerű térkép (egyszerűsített labirintus) formájú, ahol a Betlehembe vezető út látható. A katechéta feladata elkészíteni a faliújság (térkép) alapját, illetve minden alkalomhoz egy-egy fölrakható képet. Így karácsonyra teljessé válik a karácsonyi történeteket tartalmazó faliújság. Rendhagyó adventi naptár is készíthető faliújság változatban, ahol nem 24, hanem 4 nagy bezárható ablakocskát helyezünk el a faliújságra. Minden héten egy-egy ablakot kinyitva, a mögötte lévő üres helyre ragasztunk egy kapcsolódó képet, rajzot. Heti javaslat a képekhez, faliújságra felhelyezhető tárgyakhoz

1. hét: Mária és a kis szamár útra készül (pl. Spangenberg: Kiscsacsi útja a jászolig, 6. o.); Szamár origami.
2. hét: Kép, rajz Betlehemről; kidíszített formában a messiási jövendölés, mely szerint Betlehemben születik meg a Megváltó.
3. hét: Kép a bölcsekről és a pásztorokról; betlehemi csillag origami.
4. hét: A kisdéd Megváltó a bölcsőben.

Ld. a mellékelt táblázatban!

B) Adventi koszorú közös készítése, melyet minden héten egy-egy újabb gyertyával és újabb elemmel dekorálnak a tanulók. Minden héten eggyel több gyertya kerül meggyújtásra is. Mivel a kisgyermekek szeretik a színeket és fogékonyak a szimbolikus, mégis kézzel fogható dolgokra, ezért az adventi koszorú készítésénél színszimbolikát is használhatunk. Ennek során elmondjuk minden színnek, és használt dekoráló eszköznek a jelentőségét is. Szükséges alap-anyagok: koszorúalap, zöld fenyőágak, száraz virágok és toboz a dekorációhoz, drót a rögzítéshez, fehér, lila, zöld, rózsaszín. Bár gyülekezetenként, felekezeten-ként eltérő a gyertyák színe, használható pl. a következő módon is:

1. hét: koszorúalap elkészítése, lila gyertya meggyújtása – bűnbánat jelképe.
2. hét: fehér gyertya meggyújtása – a tisztaságot jelképezi, mely az eljövendő Messiás tisztaságára utal.
3. hét: rózsaszín gyertya – az örömet jelképezi, mivel örömmel várta a világ Jézus Krisztus eljövételét.
4. hét: zöld gyertya, az életet jelképezi, melyet Krisztus hozott el közénk.

Természetesen saját gondolkodásmódnak, szokásnak megfelelően egyszínű (4 fehér, 4 lila, stb.) gyertya is használható. Ebben az esetben a koszorúalap és a díszítés szolgálhat a színszimbolika magyarázatának alapjául.